

Moderní jazykové modely

František Kynych 1. 12. 2022 | MVD

Moderní jazykové modely

- Založené na neuronových sítích
- Předchozí přednášky
  - Word2Vec, GloVe
- Tato přednáška se zaměřuje na komplexnější architektury
  - Rekurentní neuronové sítě
  - Transformer

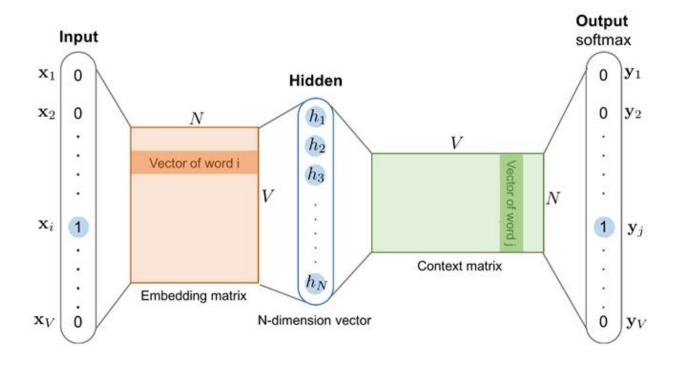

Opakování z předchozích přednášek

Word2Vec

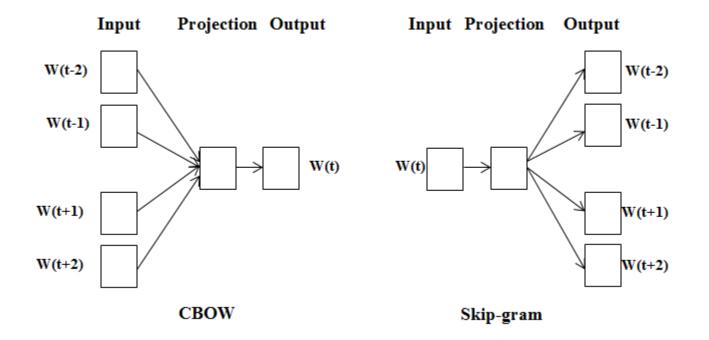

https://towardsdatascience.com/word2vec-made-easy-139a31a4b8ae

Přístup: CBOW vs Skip-gram

Problémy předchozích přístupů

- Použití omezeného kontextu okolo slova
- Každé slovo má pouze jeden embedding
  - Embedding se nemění v závislosti na kontextu, ve kterém je použit
  - Př. 1: Apple (společnost) vs apple (jablko)
  - Př. 2: Elmo (postava z pořadu Sezame, otevři se) vs Elmo (jazykový model)
  - Př. 3: Výslovnost slova read v závislosti na použitém čase (minulý, přítomný čas)

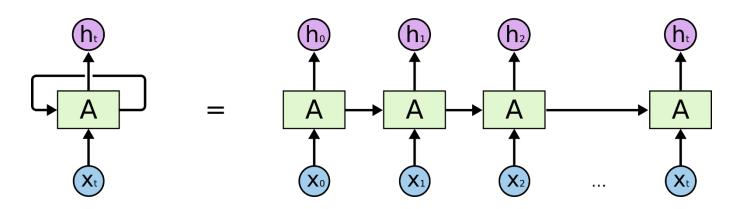
Část I.: ELMo

Rekurentní neuronové sítě

- Opakování z předmětu ANS
- Kromě standardního výstupu obsahují i skrytý stav
  - Skrytý stav je rekurencí průběžně aktualizován

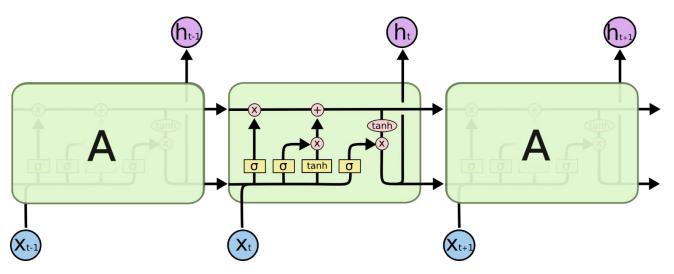
https://colah.github.io/posts/2015-08-Understanding-LSTMs/

LSTM

- Long Short-Term Memory
- Zachycují i dlouhodobé závislosti
  - Zároveň řeší problém zanikajícího gradientu

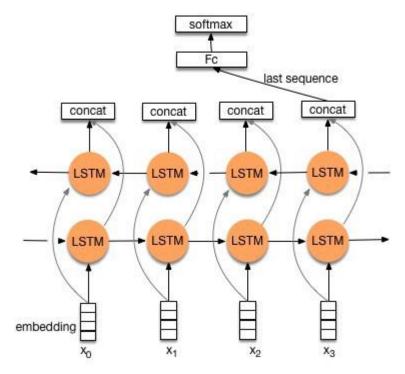

https://colah.github.io/posts/2015-08-Understanding-LSTMs/

Bidirectional LSTM

• Vstupní sekvence je procházena z obou směrů

http://doc.paddlepaddle.org/develop/doc/_images/bi_lstm.jpg

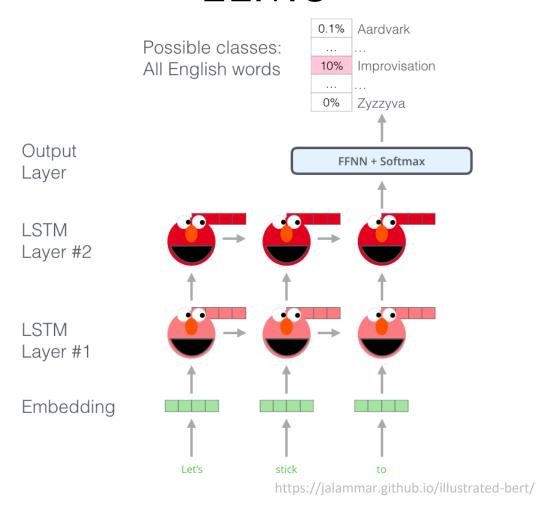

ELMo: Contextual language embedding

- Embeddings from Language Models (2018, AllenAI)
- Používá bidirectional LSTM pro tvorbu embeddingů
- Embedding je vytvořen v závislosti na kontextu slova
- Model je založen na znacích
  - Lze vytvořit embedding pro slovo, které není ve slovníku
    - => Místo použití slovníku (např. Word2Vec) vytváříme vektory za běhu

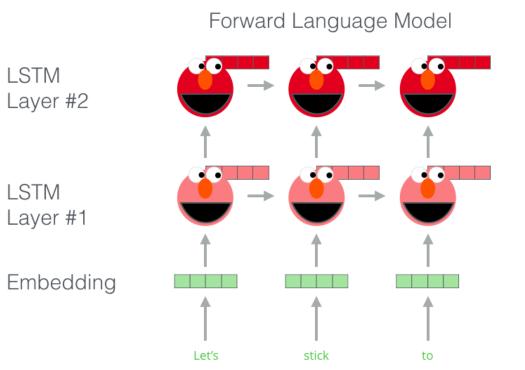

Embedding of "stick" in "Let's stick to" - Step #1

stick

Backward Language Model

https://jalammar.github.io/illustrated-bert/

Let's

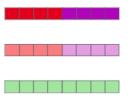

Forward Language Model

stick

Embedding of "stick" in "Let's stick to" - Step #2

1- Concatenate hidden layers

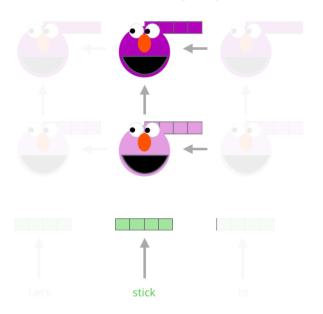

2- Multiply each vector by

vectors

Backward Language Model

ELMo embedding of "stick" for this task in this context

https://jalammar.github.io/illustrated-bert/

TASK	PREVIOUS SOTA		OUR BASELINI	ELMO + E BASELINE	INCREASE (ABSOLUTE/ RELATIVE)
SQuAD	Liu et al. (2017)	84.4	81.1	85.8	4.7 / 24.9%
SNLI	Chen et al. (2017)	88.6	88.0	88.7 ± 0.17	0.7 / 5.8%
SRL	He et al. (2017)	81.7	81.4	84.6	3.2 / 17.2%
Coref	Lee et al. (2017)	67.2	67.2	70.4	3.2 / 9.8%
NER	Peters et al. (2017)	91.93 ± 0.19	90.15	92.22 ± 0.10	2.06 / 21%
SST-5	McCann et al. (2017)	53.7	51.4	54.7 ± 0.5	3.3 / 6.8%

https://arxiv.org/pdf/1802.05365.pdf

Část II.: BERT

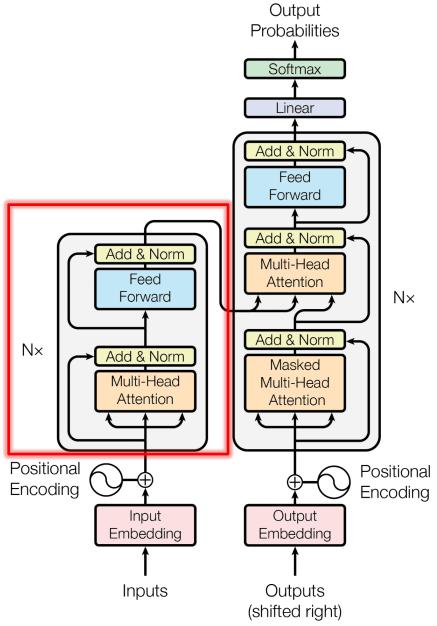

Transformer

- Opakování z předmětu ANS
- Založeno na attention mechanismu
- Vylepšení oproti RNN
  - Odstranění rekurencí
  - => Paralelní zpracování vstupu (+positional encoding)
- Encoder-Decoder architektura
- Encoder
  - Obsahuje důležité self-attention vrstvy $Softmax\left(\frac{QK^T}{\sqrt{d_{\nu}}}\right)V$
  - Zpracovává vstupní informaci a jeho výstup obsahuje vektorovou reprezentaci vstupu

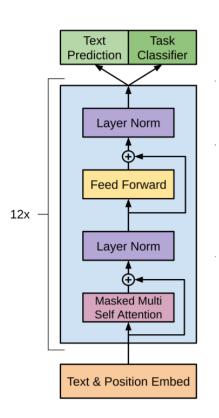

GPT

- Generative Pre-Training
- Pre-training
  - Snaží se predikovat následující slovo
    - Trénováno jako jazykový model
  - Fine-tuning pro jednotlivé aplikace
- Z Transformeru využívá pouze dekodéry

- Bidirectional Encoder Representations from Transformers
- Z Transformeru využívá pouze kodéry (encoder)
  - Neobsahuje Masked self attention
    - Predikce slova při trénování není založena pouze na předchozích, ale i na budoucích slovech
    - Lze vytvořit slovní embedding závislý na kontextu (podobně jako u ELMo modelu)
- Pre-training
  - Jazykový model se učí dvě úlohy
    - Predikce maskovaného slova ve větě
    - Predikce další věty (binární klasifikace)
      - Na vstupu jsou dvě věty a cílem je určit, zda druhá věta následuje za první

- Predikce maskovaného slova ve větě
  - 15 % slov je při trénování náhodně maskováno
  - Postup:
    - V 80 % případů je slovo nahrazeno MASK tokenem
    - V 10 % případů je nahrazeno náhodným jiným tokenem
    - V 10 % případů je ponecháno beze změny
  - Masek může být více v jedné větě

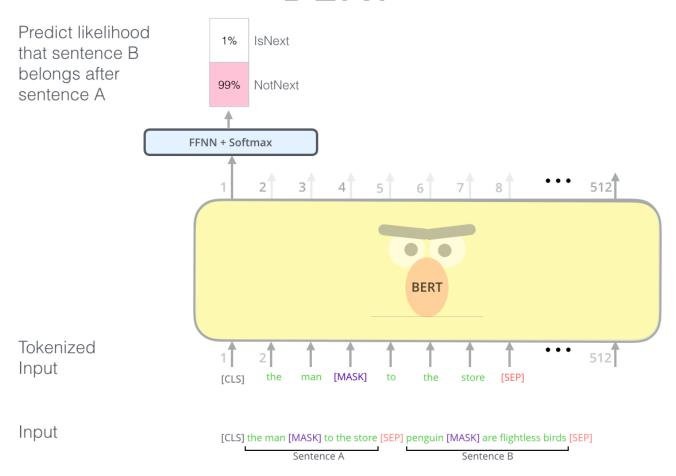

Aardvark 0.1% Use the output of the Possible classes: masked word's position All English words 10% Improvisation to predict the masked word Zyzzyva FFNN + Softmax **BERT** Randomly mask 512 15% of tokens [MASK] Let's stick to in this skit Input skit [CLS] Let's stick to improvisation in this

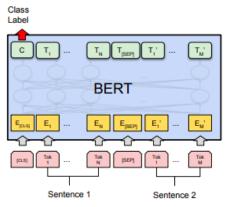

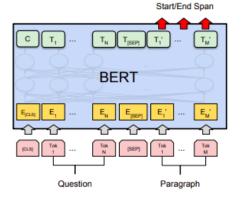
https://jalammar.github.io/illustrated-bert/

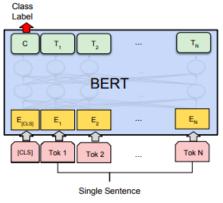

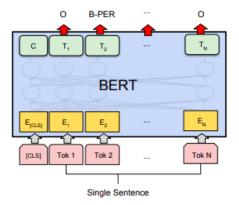
(a) Sentence Pair Classification Tasks: MNLI, QQP, QNLI, STS-B, MRPC, RTE, SWAG

(c) Question Answering Tasks: SQuAD v1.1

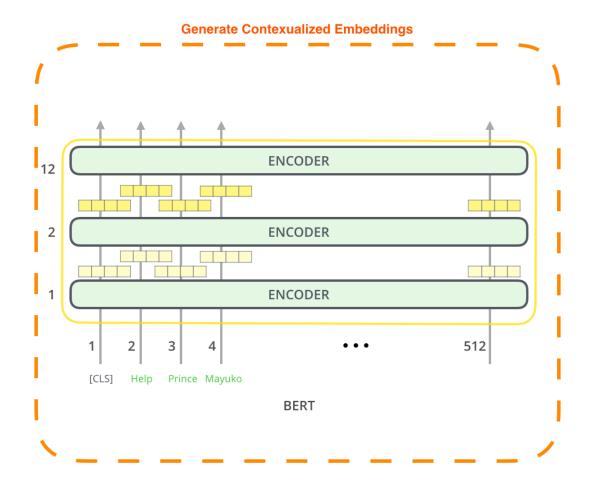
(b) Single Sentence Classification Tasks: SST-2, CoLA

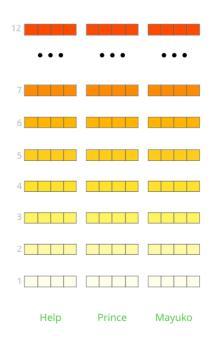
(d) Single Sentence Tagging Tasks: CoNLL-2003 NER

The output of each encoder layer along each token's path can be used as a feature representing that token.

But which one should we use?

https://jalammar.github.io/illustrated-bert/

12

BERT

What is the best contextualized embedding for "Help" in that context?

For named-entity recognition task CoNLL-2003 NER

To hamou chary root	ogintion task correct 200	/V TThe I	Dev F1 Score
2	First Layer Emb	pedding	91.0
•••	Last Hidden Layer	12	94.9
5	Sum All 12 Layers	12 + 2 + 1 = =	95.5
3	Second-to-Last Hidden Layer	11	95.6
	Sum Last Four Hidden	12	95.9
Help	Concat Last Four Hidden	9 10 11 12	96.1

https://jalammar.github.io/illustrated-bert/

Část III.: HuggingFace

HuggingFace

- Opensource databáze předtrénovaných modelů založených na Transformer architektuře
  - 14 000+ modelů
- Také poskytuje různé datasety a různé nástroje pro usnadnění manipulace s daty
  - U datasetů jsou často odkazy na již natrénované modely
- Poskytována Python knihovna transformers
- => Online ukázka

Užitečná literatura / kurzy

- Články jednotlivých modelů
  - ELMo
  - <u>Transformer</u>
  - GPT
  - BERT
- HuggingFace
- Coursera NLP specializace

